

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 4C/198/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8815204957
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Kozenko
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2015:8815204957.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudcom JUDr. Jánom Kozenkom v právnej veci žalobcu: WM Consulting & Communication, s.r.o., so sídlom Sad A. Kmeťa 24, 921 01 Piešťany, IČO: 34 127 798, zast. JUDr. Roman Kvasnica, advokát, s.r.o., so sídlom Sad A.Kmeťa 24, 921 01 Piešťany, IČO: 36 866 598, proti žalovanej: A. F., E.. XX.X.XXXX, I. XXX XX T. XX, o zaplatenie sumy 1.694,42 eur s prísl., takto

rozhodol:

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 388,08 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 27,72 eur od 21. 05. 2012 do zaplatenia, zo sumy 27,72 eur od 21. 06. 2012 do zaplatenia, zo sumy 27,72 eur od 21. 07. 2012 do dňa zaplatenia, zo sumy 27,72 eur od 21. 08. 2012 do dňa zaplatenia, zo sumy 27,72 eur od 21. 09. 2012 do zaplatenia, zo sumy 27,72 eur od 21. 10. 2012 do dňa zaplatenia, zo sumy 27,72 eur od 21.11.2012 do zaplatenia, zo sumy 27,72 eur od 21. 12. 2012 do dňa zaplatenia, zo sumy 27,72 eur od 21. 01. 2013 do zaplatenia, zo sumy 27,72 eur od 21. 02. 2013 do zaplatenia, zo sumy 27,72 eur od 21. 03. 2013 do dňa zaplatenia, zo sumy 27,72 eur od 21. 04. 2013 do dňa zaplatenia, zo sumy 27,12 eur od 21. 05. 2013 do dňa zaplatenia, zo sumy 27,72 eur od 21. 06. 2013 do dňa zaplatenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti súd žalobu žalobcu z a m i e t a .

Žalovanej náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 15.5.2015 domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 1.694,42 eur spolu s úrokom z úveru vo výške 17,90 % ročne zo sumy 914,84 eur od 26.9.2014 do zaplatenia, úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 914,84 eur od 26.9.2014 do zaplatenia a náhrady trov konania. Podanie žaloby odôvodnil tým, že na základe zmluvy o splátkovom úvere č. 0562858308 zo dňa 21.06.2010 poskytol právny predchodca žalobcu S. S., W..S., U.: XX XXX XXX, S. S. J. XX, XXX XX I. žalovanej úver vo výške 714 eur s dohodnutou pevnou ročnou úrokovou sadzbou vo výške 17,90 %. Úrok z omeškania bol dohodnutý vo výške 8 % p.a. Podpísaním Zmluvy o úvere sa žalovaná v zmysle článku I. bod 1. Zmluvy o úvere zaviazala poskytnutý úver splatiť, platiť úroky a poplatky, a to všetko v pravidelných mesačných splátkach od prvého čerpania do 30.06.2010 vo výške 5,54 eur mesačne, splatných k poslednému dňu kalendárneho mesiaca a od 20.07.2010 vo výške 27,72 eur mesačne, splatných k 20. dňu v kalendárnom mesiaci, pričom konečná splatnosť úveru bola dohodnutá na 20.06.2013. Ročná percentuálna miera nákladov je dohodnutá vo výške 28,34 % a priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov vo výške 51,49 %. Dňa 25.09.2014 bola pohľadávka S. S., W..S.. voči žalovanej Zmluvou o postúpení pohľadávok č. 1352/2014/CE postúpená na žalobcu. Oznámením zo dňa 07.10.2014 upovedomila S. S., W..S.. žalovanú o postúpení pohľadávky. Výzvou na zaplatenie pohľadávky zo dňa 11.03.2015 bola žalovaná vyzvaná právnym zástupcom žalobcu na zaplatenie dlžnej sumy. Na túto výzvu však vôbec nereagovala. Žalovaná si svoje povinnosti,

vyplývajúce zo Zmluvy o úvere, neplnila riadne, v dôsledku čoho ku dňu 25.09.2014, t.j. ku dňu postúpenia pohľadávky, dosiahla výška splatného dlhu žalovanej celkom sumu 1.694,42 eur. Uvedená suma pozostávala z: istiny vo výške 914,84 eur a príslušenstva vo výške 779,58 eur. Žalobca sa domáha zaplataenia dlžnej sumy ku dňu 25.09.2014 vo výške 1.694,42 eur a ďalšieho príslušenstva pohľadávky od 26.09.2014, a to úrokov, úrokov z omeškania a trov konania. Príslušenstvo uplatnené návrhom na vydanie platobného rozkazu predstavujú: zmluvný 17,90 % ročný úrok z poskytnutého úveru, určený podľa článku I. bod 1 Zmluvy o úvere, pričom podľa bodu 7.4.2. Všeobecných obchodných podmienok sa úver úročí denne odo dňa poskytnutia úveru (vrátane) do dňa predchádzajúceho dňu splatenia úveru (vrátane); zmluvný 8 % ročný úrok z omeškania. Vzhľadom na zmenu právnej úpravy úroku z omeškania s účinnosťou od 01.02.2013, žalobca poukázal na ustanovenie § 768k ods. 3 Obchodného zákonníka, podľa ktorého sa ustanovenia o omeškaní dlžníka, účinné od 01.02.2013, nevzťahujú ma záväzkové vzťahy, uzavreté pred 01.02.2013. Rovnaké právne dôsledky vyplývajú i z ustanovenia § 10c citovaného nariadenia vlády Slovenskej republiky, znenia účinného od 1.2.2013, ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31.01.2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

Žalovaná sa k žalobe žalobcu nevyjadřila.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou a jej prílohami a to Zmluvou o splátkovom úvere zo dňa 21.6.2010, Oznamením o postúpení pohľadávky zo dňa 7.10.2014, Výzvou na zaplataenie pohľadávky zo dňa 11.3.2015, Všeobecnými obchodnými podmienkami účinnými od 1.2.2010. Ďalej súd vykonal dokazovanie písomným vyjadřením žalobcu zo dňa 21.8.2015 spolu s prílohou - prehľadom transakcií a úhrad na účte žalovanej, prednesom právneho zástupcu žalobcu a na základe takto vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav:

Postupca S. S., W.S.. ako veriteľ a žalovaná ako dlžník uzavřeli dňa 21.6.2010 Zmluvu o splátkovom úvere č. 0562858308. Podľa článku I. zmluvy, predmetom zmluvy bolo poskytnutie splátkového úveru bankou dlžníkovi v sume, mene a za podmienok dohodnutých v tejto zmluve. Výška úveru bola 714,- eur, úroková sadzba bola dohodnutá vo výške 17,90 % ročne, splatnosť úveru bola dohodnutá formou mesačných splátok vo výške 27,72 eur splatných k 20. dňu v mesiaci, splatnosť prvej splátky bola dňa 30.6.2010 vo výške 5,54 eur a od 20.7.2010 vo výške 27,72 eur a konečná splatnosť úveru dňa 20.6.2013.

Podľa bodu 4. zmluvy, Banka a Dlžník sa dohodli, že typom Úrokovej sadzby je Fixná do splatnosti. Banka nie je oprávnená jednostranne zmeniť typ a výšku Úrokovej sadzby do dňa Konečnej splatnosti Úveru.

Ako vyplýva z bodu 2. Záverečných ustanovení zmluvy Dlžník vyhlasuje, že sa oboznámil so súčasťami Úverovej zmluvy, ktorými sú VOP, Úverové podmienky, Sadzobník a podmienky určené Zverejením, za ktorých sa Bankový produkt v zmysle Úverovej zmluvy poskytuje, súhlasí s nimi a zavazuje sa ich dodržiavať. Pre účely Úverovej zmluvy sa VOP rozumejú Všeobecné obchodné podmienky vydané Bankou s účinnosťou od 1.8.2002 a Úverovými podmienkami Obchodné podmienky Banky pre poskytovanie Úverov a Povolených prečerpaní Privátnym klientom a MIKRO podnikateľom účinné od 1.7.2007. Dlžník ďalej vyhlasuje, že bol Bankou informovaný o skutočnostiach podľa § 37 ods. 2 Zákona o bankách. Dlžník vyhlasuje tiež, že pred podpisom tejto zmluvy bol zo strany Banky písomne informovaný o zmluvných podmienkach podľa § 4 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, a to prostredníctvom Formuláru pre štandardné informácie o spotrebiteľskom úvere.

Podľa bodu 5. Záverečných ustanovení zmluvy Zmluvné strany sa dohodli, že ich vzájomné právne vzťahy sa budú, podľa § 262 Obchodného zákonníka, spravovať podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka.

V zmysle Článku 7., bod 7.2.4. Všeobecných obchodných podmienok (ďalej len „VOP“), banka poskytne splátkový úver, t. j. peňažné prostriedky do výšky určenej v zmluve o úvere a po splnení podmienok uvedených v zmluve o úvere a to takým spôsobom, že pripíše peňažné prostriedky v prospech účtu uvedeného v základných podmienkach zmluvy o úvere. Vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov a úrokov sa uskutoční formou splátok klienta.

Ako vyplýva z Článku 7., body 7.3.2., 7.3.3. VOP, pohľadávku z úveru, ktorá sa skladá z istiny, jej súčasti a príslušenstva spláca Klient pravidelnými splátkami, periodicitou dohodnutou v základných podmienkach zmluvy o úvere. Splátka je uhradená včas, ak je pripísaná na účet banky najneskôr v deň splatnosti splátky a banka má možnosť poukázanou sumou nakladať.

Podľa Článku 7, bod 7.4.2. VOP, úver sa úročí denne odo dňa poskytnutia úveru do dňa predchádzajúceho dňu splatenia úveru. Klient je povinný zaplatiť banke úroky z úveru v posledný deň každého úrokového obdobia, t. j. časového obdobia dohodnutého v zmluve o úvere resp. spôsobom v nej dohodnutým, počas ktorého sú Bankou účtované úroky, na konci ktorého sú úroky splatné a po ktorom môže nasledovať ďalšie úrokové obdobie.

V zmysle Článku 7., bod 7.6.1. VOP, ak dôjde k porušeniu akejkoľvek zmluvnej povinnosti alebo zmluvného dojednania zo strany Klienta alebo, ak je Klient v omeškaní so splatením jednej splátky istiny alebo úrokov, ktoré tvoria viac ako 10 dní, banka je oprávnená a) vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, t. j. požiadať splatenie pohľadávky zo zmluvy o úvere, a klient je povinný splatiť pohľadávku zo zmluvy o úvere v lehote, ktorú banka určí v oznámení o mimoriadnej splatnosti, b) vypovedať zmluvu o úvere, alebo od nej odstúpiť. Účinnosť výpovede banky nastáva okamžite bez výpovednej lehoty, dňom jej doručenia klientovi. Odstúpením od zmluvy o úvere nezaniká záväzok klienta splatiť pohľadávku banky vrátane jej príslušenstva.

Oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 7.10.2014 pôvodný veriteľ žalovanej oznámil postúpenie predmetnej pohľadávky na žalobcu.

Výzvou na zaplatenie pohľadávky zo dňa 11.3.2015 žalobca vyzval žalovanú na zaplatenie sumy 1.802,83 eur do 10 dní od doručenia výzvy.

Žalobca v písomnom podaní zo dňa 21.8.2015 uviedol, že žalovaná na základe uzavretej zmluvy o splátkovom úvere č. 0562858308 zo dňa 21.06.2010 uskutočnila iba 6 úhrad dlhu, a to v celkovej výške 143,00 eur. Ku dňu 25.09.2014, dosiahol dlh žalovanej sumu 1.694,42 eur. Medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou bolo dohodnuté tzv. zložené úročenie úveru - kapitalizácia úrokov a poplatkov (bod 5.5.7.1. Obchodných podmienok S. S., W.S.. pre poskytovanie úverov a povolených prečerpaní privátnym klientom a MIKRO podnikateľom, účinných od 01.07.2007), v zmysle ktorého zmluvne dohodnuté úroky a poplatky, ktoré neboli úhradami realizovanými žalovanou uhradené včas, boli pripočítané v deň ich splatnosti k istine, čím sa stali jej súčasťou a v ďalšom období boli úroky následne počítané z novej istiny. Takýmto spôsobom sa nesplatené úroky a ďalšie poplatky pripočítavali k istine iba do prechodu právneho predchodcu žalobcu na nový bankový systém, t.j. do 15.10.2011. Od tohto momentu, istina už nenarastala o ďalšie neuhradené splatné úroky a poplatky, tie sa začali vyčíslovať samostatne. Nepravidelné splácanie úveru žalovanou malo za následok, že suma, ktorú mala žalovaná pôvodne (pri predpokladanom pravidelnom a riadnom splácaní úveru zaplatiť žalobcovi, vzrástla. Zložené úročenie predstavuje najčastejšiu formu úročenia používanú bankovými inštitúciami v rámci Európskej únie, ktorá sa využíva nielen pri úročení úverov, ale aj vkladov. Tento spôsob úročenia najlepšie zohľadňuje faktor času a reálnu hodnotu peňazí. Poukázal na Smernicu Európskeho parlamentu a rady 2008/48/ES zo dňa 23.04.2008, s poukazom na jej bod 19, kde v poslednej vete je uvedené: „Pokiaľ ide o úrokovú sadzbu úveru, frekvenciu splátok a kapitalizáciu úrokov, veritelia by mali používať svoj bežný spôsob výpočtu pre príslušný spotrebiteľský úver.“ Zároveň poukázal na vzor návrhu na vydanie európskeho platobného rozkazu, vydaného podľa článku 7 odsek 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady ES zo dňa 25.10.2006, ktorým sa zavádza konanie o európskom platobnom rozkaze. Príslušenstvo vo výške 779,58 eur pozostáva z úrokov vo výške 482,74 eur, ktoré úroky boli vyčíslené z istiny 914,84 eur za obdobie od prechodu žalobcu na nový bankový systém, t.j. od 15.10.2011 do dňa vyčíslenia pohľadávky žalobcom, t. j. do 25.09.2014, pri úročení istiny úrokom 17,90 % p.a., úrokov z omeškania vo výške 296,84 eur, ktoré boli vyčíslené z istiny 914,84 eur za obdobie od 08.09.2010 do 25.09.2014, pri úročení istiny úrokom z omeškania 8,00% p.a. Žalobca si uplatňuje voči žalovanému nárok na zaplatenie úroku aj po splatnosti úveru, nakoľko mu takýto nárok vyplýva jednak zo zákona, ako aj zo znenia bodu 7.4.2. a 7.4.3. Všeobecných obchodných podmienok, ktoré sú súčasťou Zmluvy o úvere.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

V zmysle § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššej prípustnej výške.

V zmysle § 503 ods. 2 Obchodného zákonníka, ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú v deň splatnosti každej splátky splatné aj úroky z tejto splátky.

V zmysle § 52 ods. 1 až ods. 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“), Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Ako vyplýva z ustanovenia § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2, Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Ako vyplýva z § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

V zmysle § 2 ods. 1. písm. a) a b) zákona o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 9 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Ako vyplýva z § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka¹⁸⁾ musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je zmluvnou stranou aj finančný agent, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť

čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,

y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách

Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Ako vyplýva z § 100 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

V zmysle § 111 Občianskeho zákonníka, zmena v osobe veriteľa alebo dlžníka nemá vplyv na plynutie premlčacej doby.

Ako vyplýva z § 524 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Podľa § 517 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Ako vyplýva z § 10c nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

V zmysle ust. § 3 ods.1, ods. 2 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. v znení účinnom v čase omeškania, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Ak sa počas trvania omeškania zmení základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky a ak je to pre veriteľa výhodnejšie, výška úrokov z omeškania je o 7 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu príslušného kalendárneho polroka, v ktorom trvá omeškanie; táto základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky sa použije počas celého tohto polroka.

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v

právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolávajú právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemeší.

Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

V zmysle článku 3 smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách Zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa. Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevylučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz.

Dôležitým rozhodnutím je rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Océano Grupo Editorial SA a Rocío Murciano Quintero (C-240/98) a medzi Salvat Editores SA a José M. Sánchez Alcón Prades a spol., spojené prípady C-240/98 a C-244/98, z ktorého je zrejme aj obligatornosť zásahu súdu proti nekalej podmienke: „Cieľ Článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa záväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde zahrnuté sumy sú často obmedzené, môžu byť právnické poplatky vyššie než vložená čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa v takých konaniach a je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nespochybní podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh“.

V danej právnej veci mal súd na základe vykonaného dokazovania za preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou bola uzavretá zmluva o úvere. Dňa 25.9.2014 došlo k postúpeniu pohľadávky voči žalovanej z právneho predchodcu žalobcu na žalobcu na základe zmluvy o postúpení pohľadávok č. 1352/2014/CE, čo je zrejme, z Oznámenia o postúpení pohľadávky zo dňa 7.10.2014.

V danom prípade bola medzi účastníkmi uzavretá úverová zmluva, ktorá je absolútnym obchodom a takýto vzťah sa spravuje treťou časťou Obchodného zákonníka bez ohľadu na povahu účastníkov úverovej zmluvy. V predmetnej veci však ide o spotrebiteľský úver, ktorý je regulovaný osobitnou právnou

úpravou (zákon o spotrebiteľských úveroch). Za spotrebiteľský úver sa považuje akákoľvek odložená platba a samozrejme napriek absolútnemu obchodu sa úver popri inštitúte pôžičky nedá nezahrnúť medzi právne vzťahy označené ako spotrebiteľské úvery. Ide však o vzťah medzi obchodníkom a spotrebiteľom, pričom spotrebiteľ úver prijíma na spotrebu. Teda ide o typicky občianskoprávny vzťah. Spotrebiteľský úver je jeden z najfrekventovanejších občianskoprávných vzťahov.

V súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa, je potrebné v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov (premlčanie, odstúpenie od zmluvy), na tieto vzťahy aplikovať právnu úpravu o občianskych právach a nie podnikateľské právo.

Podľa vyššie cit. § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od Občianskeho zákonníka v neprospech spotrebiteľa., pričom spotrebiteľ sa nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

V zmysle § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinného od 01.05.2014 orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Vzhľadom na uvedené je súd povinný z úradnej moci prihliadať na oslabenie nároku žalobcu voči spotrebiteľovi z dôvodu jeho premlčania. Ide o procesné ustanovenie, ktoré je súd povinný aplikovať v čase rozhodovania o predmetnom nároku bez ohľadu na skutočnosť, či žalovaní vzniesli námietku premlčania.

Konečná splatnosť úveru bola dohodnutá na deň 20.6.2013, pričom zo strany žalobcu nebolo preukázané, že by úver zosplatnil pred týmto dňom. Žaloba zo strany žalobcu bola podaná na tunajšom súde dňa 15.5.2015, preto v zmysle vyššie uvedeného, premlčané sú všetky splátky pri ktorých splatnosť nastala pred dňom 15.5.2012. Pri tejto úverovej zmluve sú premlčané splátky splatné od 30.6.2010 do 20.4.2012. Nepremľčané sú splátky splatné od 20.5.2012 do 20.6.2013. Jedná sa tak o 14 nepremľčaných splátok po 27,72 eur.

Pokiaľ ide o aplikáciu všeobecnej trojročnej premlčacej doby podľa Občianskeho zákonníka a nie štvorročnej podľa Obchodného zákonníka na daný vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy, súd považuje za potrebné poukázať na to, že prednosť majú osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva vrátane ustanovení § 52 až §54 Občianskeho zákonníka. Dualistický systém záväzkového práva (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava premlčania, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy a pod.) v našom právnom poriadku síce dlhodobo funguje, avšak niet rozumného dôvodu na skonštatovanie, že na premlčanie v spotrebiteľsko-právnej, a teda typickej občianskoprávnej veci má dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi podnikateľmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia.

Popretím úveru ako absolútného obchodu sa nemôže rozumieť stav, ak súd aplikuje ustanovenie § 54 ods. 1 OZ, ktoré má svoj obsah a ktorým zákonodarca sledoval dôležitý cieľ v spotrebiteľských zmluvách bez ohľadu na typ zmluvy, teda aj v prípade absolútnych obchodov (absolútne obchody sú vzťahy regulované Obchodným zákonníkom bez ohľadu na povahu účastníkov zmluvy). Zo žiadneho ustanovenia zákona nevyplýva, že by z pôsobnosti ustanovenia § 54 ods. 1 OZ boli vylúčené niektoré typy spotrebiteľských zmlúv. Teda ustanovenie § 54 ods. 1 OZ reguluje aj absolútne obchody.

Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie (§ 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ je ustanovením lex specialis s dopadom na všetky spotrebiteľské zmluvy, a teda aj na odložené platby v spotrebiteľských vzťahoch vrátane úverov.

Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ preto treba vykladať tak, že v prípade dualistickej právnej úpravy inštitútov súkromného práva sa na spotrebiteľské právne vzťahy nepoužije obchodné právo (Obchodný zákonník), ak aplikáciou konkrétnej zmluvnej podmienky by sa postavenie spotrebiteľa oproti občianskoprávne úprave zhoršilo. Ustanovenie § 54 ods. 1 je dôsledkom transpozície čl. 8 smernice. Smernica síce neharmonizuje dualistické právne úpravy inštitútov súkromného práva, no na druhej strane nebráni ani regulácii, akú predstavuje ustanovenie § 54 ods. 1 OZ a ktoré bráni akémukoľvek zhoršeniu postavenia spotrebiteľa oproti Občianskemu zákonníku, § 54 ods. 1 OZ.

Súd je toho názoru, že ust. bodu 5. Záverečných ustanovení zmluvy o splátkovom úvere zo dňa 21.6.2010 v rozpore s § 54 ods. 1 OZ zhoršuje postavenie žalovanej ako spotrebiteľ, keďže výlučnou aplikáciou Obchodného zákonníka sa prakticky vylučuje použitie ust. Občianskeho zákonníka. Paušálne uprednostnenie Obchodného zákonníka by malo na spotrebiteľa nepriaznivé následky hraničiace až s neprístupnosťou k občianskym právam, ktoré priznáva Občiansky zákonník na rozdiel od Obchodného zákonníka.

V danej súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu SR: „Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória u prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom.“ (Uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011, IV.ÚS 55/201-19).

Uvedené ustanovenie zmluvy (bodu 5. Záverečných ustanovení) je tak možné považovať aj za priečiace sa dobrým mravom v zmysle § 3 a § 39 Občianskeho zákonníka.

V danej súvislosti súd poukazuje aj na názor vyslovený v napr. v rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 13.9.2012 sp.zn. 20Co/35/2011, rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 25.09.2013 sp.zn. 1Co/95/2013.

Podľa rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 21.01.2014 sp.zn. 19Co/98/2013 „...aj keď je úverová zmluva absolútnym obchodom a je nutné na ňu aplikovať Obchodný zákonník, prednosť majú osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva, a teda že úprava Občianskeho zákonníka je pre nepodnikateľov výhodnejšia a obchodnoprávnu úpravu nemožno považovať za výhodnejšiu ani z pohľadu možnosti splácania úveru pri zachovaní zmluvy, keďže úprava zmluvnej klauzuly o odstúpení od zmluvy predpokladala zároveň zosplatenie úveru. Preto na predmetnú spotrebiteľskú vec v časti právneho úkonu - odstúpenie od zmluvy dopadá úprava občianskeho práva.“

Pokiaľ ide o aplikáciu všeobecnej trojročnej premlčacej doby podľa Občianskeho zákonníka a nie štvorročnej podľa Obchodného zákonníka, súd poukazuje na výklad uvedený vyššie a zároveň na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 6Co/105/2013 zo dňa 10.12.2013, podľa ktorého „...súd so zreteľom na uvedené nevidí dôvod na vylúčenie aplikácie priaznivejšieho ustanovenie o premlčacej dobe trojročnej podľa Občianskeho zákonníka oproti premlčacej dobe štvorročnej typickej podľa Obchodného zákonníka, a to s poukazom na ust. § 54 ods. 1 OZ. Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva úpravu premlčania má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia (porovnaj tiež uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25.1.2011 sp. zn. 5 M Cdo 20/2009).“

Nakoľko sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu, súd sa ďalej pri svojom rozhodovaní v danom prípade zaoberal výškou dohodnutého úroku z úveru pri ročnej úrokovej sadzbe vo výške 17,90 % v čase podpisu zmluvy.

Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009).

Z internetovej stránky NBS súd preveroval úrokové miery podobného úveru v bankách a zistil, že pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou od 1 do 5 rokov v období jún 2010 činil úrok 12,67% p.a. Z toho

je zrejmé, že úrok dohodnutý medzi účastníkmi v danom prípade značne neprevyšuje mieru úrokov poskytovanú peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy.

Nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že úver je odplatným právnym úkonom. Odplatu (cenu) predstavujú spravidla úroky. Zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky (§ 497 Obchodného zákonníka).

Kauza úverového právneho vzťahu spočíva v poskytnutí peňažných prostriedkov a do vrátenia peňažných prostriedkov má dlžník (prijímateľ úveru) platiť úroky. Účastníci úveru pritom nemusia dohodnúť čas, na ktorý sa úver poskytuje (úverové obdobie); v takom prípade vzniká právo na úroky až do vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov (porov. Štenglová/Plíva/Tomsa a kol., Obchodní zákonník, komentár 9. vydání C.H.BECK str. 1153).

Úverové obdobie teda čas, na ktorý sa peňažné prostriedky poskytujú, medzi podstatné náležitosti úveru nepatrí. Pokiaľ však si účastníci úveru dohodnú úverové obdobie a dlžník poskytnuté peňažné prostriedky do dohodnutej doby (do splatnosti úveru) nevráti, prichádzajú do úvahy za obdobie po splatnosti úveru úroky z omeškania. Ide o odlišný inštitút oproti odplatným úrokom a ten má sankčnú povahu. Jeho typickým znakom v občianskoprávných veciach je jeho administratívny strop (limit).

Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obo/143/1998, dohodnuté úroky, t.j. zmluvné úroky z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu, resp. jeho splátok. Od splatnosti je dlžník v omeškani a musí platiť úroky z omeškania.

Takýto záver Najvyššieho súdu SR je logický a je potrebné s ním súhlasiť, pretože v opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu, a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahu medzi účastníkmi konania.

V danej právnej veci k splatnosti celého úveru došlo ku dňu 20.6.2013, čo je konečná splatnosť vyplývajúca priamo zo zmluvy a súd preto dospel k záveru, že žalobcovi vznikol nárok na úroky z úveru iba do dňa 20.6.2013, potom už nastupuje iba režim platenia úrokov z omeškania. Obdobný názor je vyslovený aj v rozhodnutí Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 29.10.2014 sp. zn. 5Co/223/2014, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/85/2013 zo dňa 25.10.2013, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4Co/83/2013 zo dňa 7.5.2014.

Napríklad z rozhodnutia Krajského súdu v Trnave sp. zn. 23Co/370/2013 zo dňa 27.10.2014 vyplýva: „Podľa zákonom stanovenej úpravy splatnosti úrokov podľa obchodného ako aj občianskeho práva (§ 658 ods.1 OZ podľa ktorého pri peňažnej pôžičke možno dojednať úroky) úroky sú splatné najneskôr spolu s istinou. Veriteľ nie je oprávnený žiadať od žalovaného ako dlžníka zmluvné úroky aj po splatnosti úverovej istiny. Z uvedenej zákonnej úpravy nevyplýva, že po vyhlásení celého úveru za splatný sa ďalej úročí istina úveru do zaplatenia (do vrátenia peňažných prostriedkov prislúchajú úroky len v prípade vrátenia peňažných prostriedkov pred dobou splatnosti podľa § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka). Uvedený záver vyplýva z podstaty zmluvného úroku, ktorý je odplatom za užívanie finančných prostriedkov, ktoré sa poskytujú veriteľovi do doby splatnosti (veriteľ neposkytuje finančné prostriedky po lehote splatnosti).“

V danej súvislosti je potrebné poukázať aj na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky IV. ÚS 476/2012-14 zo dňa 18.9.2012, v ktorom sa uvádza: „Ústavný súd v tejto súvislosti nezistil existenciu takých skutočností, ktoré by nasvedčovali tomu, že by namietané rozhodnutie krajského súdu bolo možné považovať za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, resp. za také, ktoré by popieralo zmysel práva na súdnu ochranu. Krajský súd sa stotožnil s podrobne odôvodneným právnym názorom okresného súdu, jasne, zrozumiteľne a presvedčivo objasnil rozdiel, resp. vzťah medzi úrokmi z dohodnutého úveru a úrokmi z omeškania, ako aj otázku, prečo „zmluvný úrok vo výške 15,8 % ročne od 26. 8. 2009 do zaplatenia“ patrí sťažovateľke iba do splatnosti dlhu, a tiež výšku sumy (a štruktúru žalovanej čiastky) prislúchajúcej, resp. priznanej sťažovateľke, rozšíril vecnú argumentáciu na podporu správnosti odôvodnenia napadnutého rozsudku okresného súdu, opätovne poukazujúc na štandardnú obchodnoprávnu judikatúru v tejto oblasti. Súčasne sa tým vyrovnal aj s námietkami sťažovateľky, ktoré

sú z veľkej časti totožné s tými, ktoré uplatnila aj na ústavnom súde. Tento výklad považuje ústavný súd za ústavne akceptovateľný.“

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a na to, že úroky z úveru boli súčasťou jednotlivých splátok, žalobcovi tak vznikol nárok na istinu spolu s úrokom z úveru iba do júna 2013, teda istina a úrok z úveru zo 14 nepremiňaných splátok. Za obdobie 14 mesiacov, tak žalobcovi vznikol nárok na zaplatenie istiny a úroku z úveru v celkovej sume 388,08 eur (14 x 27,72 eur).

Platby žalovanej v sume 143,- eur boli zarátané na najskôr splatné splátky, pričom sa jednalo o premiňanú časť dlhu (22 splátok po 27,72 eur, teda spolu 609,84 eur), preto ostáva ešte uhradiť nepremiňanú časť dlhu v sume vyššie uvedenej.

V súvislosti so započítavaním platieb žalovanej najskôr na istinu a až následne na príslušenstvo pohľadávky súd poukazuje aj na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 20. 09. 2011, sp. zn. 6Co 39/2011, podľa ktorého ak zmluva umožňuje ľubovôľu dodávateľa v tak závažnej otázke, akou je rozhodovanie o účele platby, a teda svojvoľné rozhodovanie o výške nielen príslušenstva, ale v konečnom dôsledku aj o výške samotnej istiny pohľadávky, nerešpektujúc pritom určenie účelu platby zo strany spotrebiteľa, je zmluva v tejto časti hrubo nevyvážená. Ustanovenie zmluvy vedúce k opísanému stavu je v neprospech spotrebiteľa a pokiaľ nie je spotrebiteľom osobitne vyjednané, ale je v rámci kontraktácie nadiktované v režime tzv. štandardnej typovej (adhéznej) zmluvy, ide vždy o neprijateľnú zmluvnú podmienku.

Súd v danom prípade tiež nemohol akceptovať zložené úročenie pri spotrebiteľskom úvere, ako to požaduje žalobca, nakoľko pri takomto úročení dochádza k duplicitnému úročeniu úrokov z omeškania úrokmi z omeškania, ako aj vyčísľovaniu úrokov z úveru z úrokov z úveru.

V tejto súvislosti je možné porovnať rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp.zn. 9Co/5/2013 zo dňa 07.01.2014 v obdobnej veci, z ktorého súd cituje nasledovné: „V zmysle čl. II. bod. 3 zmluvy o splátkovom úvere sa totiž zmluvné strany dohodli, že splatné úroky a splatné poplatky sa dňom ich splatnosti, uvedenej v základných podmienkach zmluvy, pripíšu k istine a stávajú sa jej súčasťou. Žalobca tak zrejme po určitom čase pripisoval k istine (k sume poskytnutého úveru) splatný úrok, úrok z omeškania a príslušné poplatky. Podľa odvolacieho súdu sa však žalobca môže domáhať dohodnutého úroku vo výške 17,30% ročne len z poskytnutého úveru vo výške 1.078,80 eura a nie aj z poplatkov, splatných úrokov ani z úrokov z omeškania. Ak však žalobca vyčíslený úrok, úrok z omeškania a poplatky pripočíta k sume poskytnutého úveru a celú sumu nazve istinou a následne sa domáha ďalších úrokov z úrokov, úrokov z úrokov z omeškania, úrokov z poplatkov a tiež úrokov z omeškania z úrokov, úrokov z omeškania z úrokov z omeškania, úrokov z omeškania z poplatkov, takýto postup vyčísľovania istiny v prípade spotrebiteľských zmlúv podľa názoru odvolacieho súdu nie je prípustný, nie je v súlade s normami na ochranu spotrebiteľa, preto by bolo potrebné uvedenú zmluvnú podmienku posúdiť v zmysle generálnej klauzuly ust. § 53 Občianskeho zákonníka, či takéto zmluvné dojednanie obsiahnuté v spotrebiteľskej zmluve nie je v zmysle noriem na ochranu spotrebiteľa neprijateľnou zmluvnou podmienkou.“

Každé ustanovenie zmluvy alebo Obchodných podmienok, podľa ktorého splatné úroky a splatné poplatky sa dňom ich splatnosti pripíšu k istine a stávajú sa jej súčasťou, súd aj v súlade s vyššie citovaným rozhodnutím považuje za neprijateľné a neplatné pre rozpor s dobrými mravmi, preto absolútne neplatné s poukazom na § 39 Občianskeho zákonníka a s poukazom na citované uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011, IV.ÚS 55/2011-19.

Súd v časti uplatneného nároku na istinu a úrok z úveru súd dospel k záveru, že žaloba je dôvodná iba čo do sumy 388,08 eur, preto v tejto časti žalobe vyhovel. Súd pre úplnosť opätovne poukazuje, že žalobcovi vznikol nárok na úrok z úveru iba do dňa vyhlásenia mimoriadnej splatnosti a preto nebolo možné vyhovieť ani jeho návrhu na priznanie úrokov z úveru po tomto dátume. Vo zvyšnej časti preto súd nárok žalobcu na úrok z úveru zamietol. Ako bolo vyššie uvedené, súd zamietol žalobu aj v časti premiňaného nároku žalobcu.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy 388,08 eur a žalobu čo do zvyšku ako nedôvodnú zamietol.

Zároveň súd priznal žalobcovi aj nárok na úrok z omeškania z jednotlivých nepremiľčaných splátok, nakoľko tomuto dňom nasledujúcim po dni splatnosti nepremiľčaných splátok takýto nárok preukázateľne vznikol. Podľa zistenia súdu výška úroku z omeškania v období od 21.5.2012 do 21.6.2013 bola od 9 % ročne do 8,50% ročne(8 % + 1,00% resp. 0,75 % resp. 0,50% - úroková sadzba ECB v dňoch nasledujúcich po splatnosti jednotlivých splátok). Žalobca však požadoval úrok z omeškania vo výške 8% ročne, pričom tento nárok neprevyšoval zákonné úroky z omeškania. Súd tak žalobcovi nepriznal vyčíslené úroky z omeškania vo výške 296,84 eur, nakoľko tento nárok bol vyčíslený aj z premlčaných splátok a žalobu v časti nároku presahujúceho úroky z omeškania z jednotlivých nepremiľčaných splátok zamietol.

V danom prípade pri rozhodovaní o trovách konania vychádzal z ustanovenia § 142 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého ak má účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Z uplatnenej sumy 1694,42 eur s príslušenstvom žalobcovi bolo priznaných 388,08 eur s príslušenstvom.

Žalobcov úspech tak predstavoval 22,90 % a neúspech 77,10 %. Vzhľadom na skutočnosť, že úspešnejšej žalovanej vzhľadom na pomer úspechu žalobcu k úspechu žalovanej vznikol nárok na náhradu trov konania v rozsahu 54,20 % (77,10 %-22,90 %= 54,20 %), avšak žalovanej žiadne trovy konania nevznikli, súd jej ani náhradu trov konania nepriznal.

Vzhľadom na uvedené súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená v stanovenej lehote, možno sa jej plnenia domáhať návrhom na výkon exekúcie podľa osobitného právneho predpisu.